

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
1.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2021/1195, 2021/1155
Toplantı Tarihi/Sayısı : 29.2.2024/39
Karar Numarası : 2024/236
Başvuran : U. T.
İ. D.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : Akhisar T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURULARIN KONUSU

1. Başvuru, başvuranların işe bedeline ilişkin borcunu ödeyemeyecek durumda olduğu ve bu konuda mağduriyetlerinin giderilmesi talebine ilişkindir.

II. İDDİA VE TALEP

2. Başvuranlar, başvuru dilekçelerinde özetle; ceza infaz kurumunda buldukları süreç boyunca 2548 sayılı Ceza Evleriyle Mahkeme Binaları İnşası Karşılığı Olarak Alınacak Harçlar ve Mahkûmlara Ödettirilecek Yiyecek Bedelleri Hakkında Kanun'un 2'nci maddesi gereğince tüm mahpuslardan olduğu gibi taraflarından işe bedeli talep edildiğini, ancak bunu ödeyebilecek maddi duruma sahip olmadıklarını, konu üzerine yapılan müracaatlardan ya cevap alamadıklarını ya da girişimlerinin olumsuz sonuçlandığını iddia etmekte ve bu kapsamda mağduriyetlerinin giderilmesini talep etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Kurumun görevleri" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde, Kurumumuzun "Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek" ile görevli olduğu düzenlenmiştir.

4. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Gerekçeli kabul edilmezlik kararı" başlıklı 67'nci maddesi; "(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir. (2) Ön inceleme aşamasında incelenabilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48'inci maddede belirtilen gerekli koşulları

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.” şeklindedir.

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

5. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

6. 6701 sayılı Kanun’un 9’uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

7. 2548 sayılı Ceza Evleriyle Mahkeme Binaları İnşası Karşılığı Olarak Alınacak Harçlar ve Mahkûmlara Ödettirilecek Yiyecek Bedelleri Hakkında Kanun’un 2’nci maddesinde; *“Her mahkûm cezaevinde bulunduğu müddetçe yiyecek bedelini ödemeye mecburdur. Bu yiyecek bedelleri cezaevleri idarelerince altı ayda bir bordro yapılarak tahakkuk ettirilir. Tahakkuk ettirilen yiyecek bedelleri mahkûmlar tarafından ödenmezse, Cumhuriyet Müddeiumumilikleri tarafından kendilerinin ikametgahı belediyeleri ve belediye teşkilatı olmayan yerlerde bağlı buldukları kaymakam veya nahiye müdürlükleri marifetiyle borçlarını ödemeğe muktedir olup olmadıkları tahkik olunur.”* hükmü yer almaktadır.

8. Başvuru, başvuranların iâşe bedeli ödeyememesi nedeniyle maddî olarak mağdur oldukları iddiasına ilişkindir. 6701 sayılı Kanun’un 9’uncu maddesinde; ayrımcılık yasağı ihlallerini ve ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvuruları incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır. Bu alanlar dışında genel insan hakları ihlali iddiaları kapsamında Kuruma başvuru inceleme yetkisi verilmemiştir. Yapılan incelemede başvuranların iddia ve taleplerinin özünün mülkiyet hakkı kapsamında kaldığı değerlendirilmiştir.

9. Başvuranların iddia ve talepleri yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ile değerlendirildiğinde; Kurumun görev alanına girmeyen başvurunun inceleme şartlarını taşımadığı ve bu nedenle kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

29/2/2024 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Alışan TİRYAKİ
Daire Bařkanı

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Üye

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Üye

e-imzalıdır

Ünal SADE
Üye

e-imzalıdır

Yunus Emre KARAOSMANOĐLU
Üye